

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

774

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de tekorten bij de Dienst Bewaken en Beveiligen* (ingezonden 28 september 2021).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 18 november 2021). Zie Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 383.

Vraag 1

Hoe groot zijn de tekorten bij de Dienst Bewaken en Beveiligen volgens u? Hoeveel vacatures zijn er niet ingevuld? Hoeveel extra vacatures zouden er opengesteld moeten worden om alle taken van de dienst uit te kunnen voeren?¹

Antwoord 1

Er zijn momenteel 49 vacatures voor de uitvoering van persoonsbeveiligingstaken (peildatum: september 2021) bij de Dienst Koninklijke en Diplomatie Beveiliging (DKDB).

De DKDB kent geen vooraf vastgestelde prestatieafspraken en opereert vanuit de taakstelling vraaggestuurd. Hoeveel vacatures er opengesteld moeten worden om alle taken van de dienst te kunnen uitvoeren blijft afhankelijk van het aantal, de complexiteit en duur van de persoonsbeveiligingsopdrachten aan de DKDB vanuit het bevoegd gezag. In het Rijksdomein betreft dit de NCTV en in het decentrale domein het Openbaar Ministerie (OM). Op dit moment blijkt dat de vraag naar persoonsbeveiliging in het hoogste dreigingssegment wederom is gestegen en daarmee hoger is dan de beschikbare capaciteit.

Vraag 2

Wat is volgens u het effect geweest van de toegezegde middelen (2 miljoen) en het akkoord over versnelde opleidingen in 2019, toen er ook al 73 openstaande vacatures waren?²

¹ Website De Telegraaf, 27 september 2021 (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/14088092/stelsel-beveiligen-piept-en-kraakt>)

² Kamerstuk 29 911, nr. 215

Antwoord 2

Het doel van deze investering in 2018 was om in drie jaar een instroom van 100 nieuwe medewerkers voor de uitvoering van persoonsbeveiligingstaken bij de DKDB te realiseren. Er is onder meer geïnvesteerd in het vergroten van de instroom van interne sollicitanten en in het creëren van een nieuw instroomtraject voor externe sollicitanten met relevante werkervaring en het vereiste werk- en denkniveau. Dit heeft geresulteerd in een totale instroom van 99 medewerkers voor de uitvoering van persoonsbeveiligingstaken over de periode 2018–2020; het aantal vacatures is daarmee gedaald tot 49. Daarnaast volgen nog 36 kandidaten het traject voor externe sollicitanten, de zogenaamde initiële instroom. Dit resulteert in een extra instroom van maximaal 20 medewerkers in 2022 en 16 medewerkers in 2023. Hoewel de bezetting door deze instroom zeker verbetert, zijn uitval tijdens de opleiding en uitstroom van medewerkers uit de dienst, in relatie tot de toenemende vraag naar persoonsbeveiliging door de DKDB, blijvende punten van aandacht voor de ontwikkeling van de bezetting.

Vraag 3

Wat is uw analyse van het feit dat deze problemen al jaren spelen, de toegenomen vraag naar beveiliging en bewaking niet uit de lucht komt vallen en er desondanks nog steeds problemen zijn met onder andere de capaciteit?

Antwoord 3

De taakuitvoering in het stelsel bewaken en beveiligen zaken is de afgelopen jaren complexer, langduriger en extremer in omvang en zwaarte geworden. Hierdoor dienen meer beveiligingsmaatregelen getroffen worden dan voorheen. De verwachting is dat dit niet gaat verminderen. Om die reden heeft dit kabinet geïnvesteerd in de uitbreiding van de capaciteit van het stelsel bewaken en beveiligen over de gehele linie.³ Deze versterkingen dienen in 2024 volledig gerealiseerd te zijn. De eerste tranches zijn inmiddels gerealiseerd, hierover heb ik uw Kamer geïnformeerd op 8 februari 2021.⁴ Voor het uitvoeren van persoonsbeveiliging in het hoge risicosegment is specialistische capaciteit nodig, waarbij structureel sprake is van een beperkte arbeidsmarkt. De afgelopen jaren is daarom fors ingezet op het verhogen van de instroom, het aanboren van nieuwe doelgroepen en het moderniseren en waar mogelijk verkorten van de opleiding. Dat heeft – zoals aangegeven – positieve effecten gehad. Dat neemt niet weg dat ook met dit flankerend beleid gericht op instroom en opleiding de mogelijkheid om dergelijke specialistische capaciteiten substantieel te vergroten relatief beperkt is en tijd en structurele maatregelen vergen. Dat geldt overigens ook voor andere specialistische capaciteiten.

Vraag 4

Wat is volgens u wel de oplossing om deze tekorten aan te pakken?

Antwoord 4

De structurele versterking van het stelsel bewaken en beveiligen is gericht op het versterken van de capaciteit en kwaliteit over de gehele linie, zodat beveiligingsmaatregelen tijdig, effectief en adequaat ingezet kunnen worden wanneer er sprake is van dreiging en risico. Door in te zetten op flexibilisering en professionaliseren dient de druk op te capaciteit fors te verminderen. Daarnaast heb ik de commissie Bos gevraagd naar het stelsel te kijken en voorstellen te doen voor de wijze waarop het stelsel toekomstbestendig gemaakt kan worden om blijvend het hoofd te bieden aan huidige en toekomstige dreigingen. Dit rapport heeft uw Kamer onlangs ontvangen. In de nadere opvolging van de aanbevelingen moet duidelijk worden hoe de noodzakelijke aanpassingen zich verhouden tot de recente versterkingen in capaciteit en kwaliteit, zoals de extra financiering die is opgenomen in de structurele investering in de aanpak van ondermijning.⁵ Om de capaciteit van de DKDB op peil te krijgen, zijn al extra maatregelen genomen ten behoeve van werving, selectie en opleiding. In mijn brief van

³ Kamerstuk 29 911 nr. 281

⁴ Kamerstuk 29 911 nr. 300

⁵ Kamerstuk 29 911 nr. 329

4 oktober 2021 heb ik tevens aangegeven aanvullend te investeren in de uitvoering van beveiligingsmaatregelen in het hoogste gewelds dreigingspectrum, hierdoor kan extra capaciteit geworven worden bij de DKDB.⁶ Met deze extra middelen kan blijvend worden geïnvesteerd in het werven, selecteren, opleiden en trainen van nieuwe medewerkers. Omdat het opzetten van het instroomtraject voor externe kandidaten met relevante werkervaring effectief is gebleken, wordt dit traject de komende jaren gecontinueerd en wordt daarbij bezien welke mogelijkheden er zijn om de samenwerking met partners te intensiveren.

Vraag 5

Speelt de interne cultuur bij deze dienst een rol bij deze tekorten volgens u?^{7 8}

Antwoord 5

Zie het antwoord op vraag 3 voor een analyse van de tekorten. Er zijn geen signalen bekend die hierop wijzen. Verder is er gerichte aandacht voor de hogere werkdruk bij de medewerkers.

Vraag 6

Kunt u aangeven of de integriteitsonderzoeken en maatregelen van destijds de gewenste verandering hebben bewerkstelligd? Hoe zijn de verhoudingen binnen de dienst nu?

Antwoord 6

De dienst heeft de afgelopen jaren al grote stappen gezet in het verbetertraject dat is ingezet in reactie op de bevindingen uit de onderzoeken. Zo is er geïnvesteerd in de instroom van nieuwe medewerkers, aandacht voor het vergroten van de interne veiligheid en meer aandacht voor de persoonlijke coaching en ontwikkeling van medewerkers. Ook is er een ontwikkelingslag gemaakt in het herijken van de operatie en de operationele inzetplannen. Tegelijkertijd zijn nog niet alle onderdelen afgerond en is er op dit moment wederom sprake van een hoge werkdruk. Met de extra investeringen die ik mijn brief van 4 oktober jl. heb aangekondigd kunnen veel van bovenstaande ontwikkelingen worden voortgezet en bestendigd, zoals het realiseren van het nieuwe inrichtingsplan DKDB, dat mede is ontworpen op basis van de bevindingen uit de betreffende onderzoeken.

Vraag 7

In hoeverre spelen de grote problemen bij de Landelijke Eenheid en de diensten waar ze verantwoordelijk voor zijn, een rol bij deze tekorten?^{9 10 11}

Antwoord 7

Bij de beantwoording van vraag 3 heb ik een analyse gegeven van het huidige capaciteitsvraagstuk bij de DKDB. Er is landelijk binnen het gehele stelsel van bewaken en beveiligen sprake van capaciteitsdruk.

⁶ Kamerstuk 29 911 nr. 329

⁷ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2016–2017, nr. 393

⁸ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2016–2017, nr. 529

⁹ Website Het Parool, 28 januari 2021 (<https://www.parool.nl/nederland/rapport-puinhoop-bij-intelligence-afdeling-van-politie-ba220f69/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.nl%2F>)

¹⁰ Website NRC, 20 mei 2021 (<https://www.nrc.nl/nieuws/2021/05/20/teamchef-politie-buiten-functie-na-verdenking-van-fraude-a4044281?t=1632816589>)

¹¹ Website Het Parool, 14 juli 2020 (<https://www.parool.nl/nederland/undercoveragenten-zijn-het-zat-en-voeren-actie-voor-passend-salaris-b41261ea/>)